



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ  
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

**ΑΠΟΦΑΣΗ 159/2015**

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011)

**ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

Στην Αθήνα σήμερα την **8η Ιουλίου 2015, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.30 πμ.**, και επί της οδού Κηφισίας 7 (5ος όροφος), όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής Αρχή) σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα Μέλη της Αρχής, παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- |   |                |
|---|----------------|
| <b>1. Δημήτριος Ράικος</b>                        | (Πρόεδρος)     |
| <b>2. Χριστίνα Μπουσουλέγκα</b>                   | (Αντιπρόεδρος) |
| <b>3. Ευάγγελος Καραμανλής</b>                    | (Μέλος)        |
| <b>4. Δημήτριος Λουρίκας</b> (μέσω τηλεδιάσκεψης) | (Μέλος)        |
| <b>5. Δημήτριος Σταθακόπουλος</b>                 | (Μέλος)        |

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

**Γραμματέας:** Στυλιανή Τσιάβου

**Εισηγητής:** Χρήστος Κανελλόπουλος, Ε.Ε.Π. – Οικονομολόγος

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστη ο υπάλληλος του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων, κ. Χρήστος Κανελλόπουλος, ο οποίος αποδεσμεύτηκε πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

**Ερώτημα:** Την αριθμ. πρωτ. Δ11/Ε/16444/13528/11-6-2015 έγγραφη Αίτηση Θεραπείας της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, η οποία παραλήφθηκε από την Αρχή στις 12-6-2015 (αριθμ. πρωτ. 2628).

**Θέμα:** Ανάκληση της αριθμ. 98/2015 Απόφασης της Αρχής, η οποία δεν παρείχε την σύμφωνη γνώμη σε αίτημα περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με **το άρθρο 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011 για**

την προμήθεια «Καυσίμων Κίνησης», για τα οχήματα και Η/Ζ οργανικών μονάδων ΥΠΑ, για τις ανάγκες της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, συνολικού προϋπολογισμού € 762.301,20 με Φ.Π.Α. ή € 619.757,07 χωρίς Φ.Π.Α., οικονομικού έτους 2015, σε συνέχεια ανοικτού διεθνή διαγωνισμού με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), ο οποίος ήταν άγονος.

#### **I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ**

**1.** Από τη μελέτη των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

**1.1** Με την αριθμ. 13/2014 Διακήρυξή της (ΑΔΑΜ: 14PROC002501469 2014-12-23), η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, διενήργησε διεθνή ανοικτό διαγωνισμό με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) για την προμήθεια «Καυσίμων Κίνησης», για τα οχήματα και Η/Ζ οργανικών μονάδων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, συνολικού προϋπολογισμού € 762.301,20 με Φ.Π.Α. ή € 619.757,07 χωρίς Φ.Π.Α., οικονομικού έτους 2015, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή, ήτοι το μεγαλύτερο ποσοστό έκπτωσης επί της Μέσης Χονδρικής Τιμής Πώλησης εκάστου είδους, του Παρατηρητηρίου Τιμών Υγρών Καυσίμων για τη συγκεκριμένη Περιφερειακή Ενότητα του νομού όπου θα βρίσκεται η έδρα του Αναδόχου. Οι Ομάδες της Διακήρυξης ήταν εκατόν τέσσερις (104): σαράντα (40) Κρατικοί Αερολιμένες με δύο (2) προς προμήθεια είδη (πετρέλαιο κίνησης και αμόλυβδη βενζίνη) και είκοσι τέσσερις (24) Κρατικοί Αερολιμένες με ένα (1) προς προμήθεια είδος (καύσιμο κίνησης για Η/Ζ). Επιπρόσθετα, η Σύμβαση είχε διάρκεια δώδεκα (12) μήνες. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών στη διαδικτυακή πύλη [www.promitheus.gov.gr](http://www.promitheus.gov.gr) του συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. ορίστηκε η 17η Φεβρουαρίου 2014 και ώρα 17:00 και ως ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού ορίστηκε η 24η Φεβρουαρίου 2015 και ώρα 10:00 πμ. Ο διαγωνισμός πήρε Αριθμό Συστήματος 3823 στο Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) και αναρτήθηκε την 23η Δεκεμβρίου 2014.

Στην σελίδα 6 «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΠΑΡΟΧΗ ΕΙΔΩΝ» της Διακήρυξης ορίστηκε ότι: «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Προσφορές γίνονται δεκτές ανά κωδικό αριθμό είδους και ανά τόπο παράδοσης».

Στην σελίδα 6 «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΠΑΡΟΧΗ ΕΙΔΩΝ» της Διακήρυξης ορίστηκε ότι: «Τόπος Παράδοσης: Στους κατά τόπους Αερολιμένες και Ραδιοβοηθήματα, σύμφωνα με τους επισυναπτόμενους Πίνακες I & II».

Με το άρθρο 9, παράγραφος 1 της Διακήρυξης ορίζεται το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής σε ποσοστό 2% επί της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, και η διάρκειά της τουλάχιστον ένα μήνα μετά τη λήξη ισχύος της προσφοράς. Τέλος, με το ίδιο άρθρο ορίζεται η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης σε ποσοστό (5%) και η διάρκεια της σε αορίστου χρόνου.

**1.2** Με το από 24-2-2015 Πρακτικό της, (Ψηφιακά Υπογεγραμμένο), η Επιτροπή Παραλαβής, Αποσφράγισης και Αξιολόγησης των προσφορών του διαγωνισμού διαπίστωσε ότι δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά, ματαίωσε τα αποτελέσματα του διαγωνισμού και πρότεινε την επανάληψη του.

**1.3** Με την αριθμ. Δ11/Ε/6652/2527/11-3-2015 Απόφαση του, ο Υπουργός Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού έκανε εν μέρει αποδεκτό το ανωτέρω Πρακτικό ματαιώνοντας το αποτέλεσμα του διαγωνισμού και ενέκρινε τη

διενέργεια διαπραγματεύσεων σύμφωνα με το άρθρο 51, παράγραφος 1, εδάφιο α' του Ν. 4281/2014 (άρθρο 25, παράγραφος 1, εδάφιο α' του Π.Δ. 60/2007) ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής.

**1.4** Κατόπιν των ανωτέρω, με την αριθμ. 98/2015 Απόφασή της, η Αρχής δεν παρείχε την σύμφωνη γνώμη επί του αιτήματος της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, προκειμένου να προσφύγει στην διαδικασία της απευθείας ανάθεσης για την προμήθεια «Καυσίμων», για τα οχήματα και Η/Ζ οργανικών μονάδων ΥΠΑ, για τις ανάγκες της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, συνολικού προϋπολογισμού € 762.301,20 με Φ.Π.Α. ή € 619.757,07 χωρίς Φ.Π.Α., οικονομικού έτους 2015, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, χωρίς τροποποίηση των όρων της αρχικής Σύμβασης. Συγκεκριμένα μεταξύ άλλων, με την ανωτέρω Απόφαση διαπιστώθηκαν νομικές πλημμέλειες που συνδέονται τόσο με την τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας του ως άνω διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού όσο και τους όρους διεξαγωγής του. Ειδικότερα:

Στην σελίδα 6 «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΠΑΡΟΧΗ ΕΙΔΩΝ» της Διακήρυξης ορίστηκε ότι: «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Προσφορές γίνονται δεκτές ανά κωδικό αριθμό είδους και ανά τόπο παράδοσης». Στο έντυπο δημοσίευσης του διαγωνισμού «Προκήρυξη Σύμβασης» της Ε.Ε.Ε.Ε., στο εδάφιο II.1.8 «Τμήματα» αναφέρεται ότι η εν λόγω Σύμβαση υποδιαιρείται σε παρτίδες και ότι μπορούν να υποβληθούν προσφορές για ένα η περισσότερα Τμήματα. Ωστόσο, στο Παράρτημα Β' που αφορά πληροφορίες για τα Τμήματα γίνεται αναφορά σε τρία (3) Τμήματα αναγράφοντας σε κάθε ένα από αυτά, και τα τρία (3) CPV των προς προμήθεια ειδών (πετρέλαιο κίνησης, αμόλυβδη βενζίνη και καύσιμα κίνησης Η/Ζ), παρότι στην σελίδα 6 της Διακήρυξης προβλέπονταν ότι προσφορές γίνονται δεκτές ανά κωδικό αριθμό είδους και ανά τόπο παράδοσης. Αναλυτικότερα, στην σελίδα 7 – 8 της Διακήρυξης υπάρχει ο Πίνακας 1 με σαράντα (40) Κρατικούς Αερολιμένες με δύο (2) προς προμήθεια είδη (πετρέλαιο κίνησης και αμόλυβδη βενζίνη) και στην σελίδα 9 υπάρχει ο Πίνακας 2 με είκοσι τέσσερις (24) Κρατικούς Αερολιμένες με ένα (1) προς προμήθεια είδος (καύσιμο κίνησης για Η/Ζ. Επίσης, δεν αναφέρεται σε κανένα από τα τρία Τμήματα του εντύπου της Ε.Ε.Ε.Ε., η προϋπολογισθείσα δαπάνη, η ποσότητα, η διάρκεια σύμβασης και λοιπές συμπληρωματικές πληροφορίες.

Επιπρόσθετα, στο έντυπο «Προκήρυξη Σύμβασης» που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις όσο αφορά στους όρους του διαγωνισμού, που αποτελούν ελάχιστο περιεχόμενο της Διακήρυξης. Ειδικότερα:

Στο εδάφιο II.2 «Ποσότητα ή έκταση της σύμβασης» του εντύπου της Ε.Ε.Ε.Ε., δεν αναφέρονται τα είδη και οι ποσότητες τους, για τα οποία ο Ανάδοχος θα πρέπει να υποβάλλει προσφορά.

Στο εδάφιο III.1.1 «Απαιτούμενες Εγγυήσεις» του τυποποιημένου εντύπου της Ε.Ε.Ε.Ε., δεν δίνεται καμιά πληροφορία για τη διάρκεια ισχύος της Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής στο διαγωνισμό.

Στο εδάφιο III.1.2 «Βασικοί όροι χρηματοδότησης και πληρωμής ή / και αναφορά στις σχετικές διατάξεις» του εντύπου της Ε.Ε.Ε.Ε., δεν δίνεται οποιαδήποτε πληροφορία αναφορικά με τον τρόπο πληρωμής του αναδόχου.

Στο εδάφιο IV.1.1 «Είδος διαδικασίας» του εντύπου της Ε.Ε.Ε.Ε., δεν αναφέρεται το είδος της διαγωνιστικής διαδικασίας.

Στο εδάφιο IV.3.7 «Ελάχιστη απαιτούμενη χρονική διάρκεια ισχύος της προσφοράς» του εντύπου της Ε.Ε.Ε.Ε., δεν αναφέρεται η χρονική διάρκεια ισχύος της προσφοράς των οικονομικών φορέων που θέλουν να συμμετέχουν στην διαγωνιστική διαδικασία.

Στο εδάφιο IV.3.8 «Όροι για το άνοιγμα των προσφορών» του εντύπου της Ε.Ε.Ε.Ε. δεν αναφέρεται η ημερομηνία και η ώρα αποσφράγισης των προσφορών των συμμετεχόντων στη διαγωνιστική διαδικασία.

Περαιτέρω, στις δημοσιεύσεις στο ΦΕΚ και στον εθνικό τύπο δεν γινόταν αναφορά: **α)** στις συνολικές ποσότητες των υπό προμήθεια ειδών, **β)** εάν γίνονται δεκτές προσφορές σε Τμήματα, **γ)** η διάρκεια ισχύος της Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής και της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης, και **δ)** στους βασικούς όρους χρηματοδότησης και πληρωμής ή / και αναφορά στις σχετικές διατάξεις.

Τέλος, στο άρθρο 9, παράγραφος 1 της Διακήρυξης ορίζεται το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής στο διαγωνισμό σε ποσοστό 2% επί της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης. Στο εδάφιο III.1.1 «Απαιτούμενες Εγγυήσεις» της Ε.Ε.Ε.Ε., ορίζεται το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής στο διαγωνισμό στο ποσό των € 12.395,14.

**1.5** Με την αριθμ. πρωτ. Δ11/Ε/16444/13528/11-6-2015 Αίτηση Θεραπείας της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, ζητείται η ανάκληση της αριθμ. 98/2015 Απόφασης της Αρχής. Ειδικότερα, με την υπό κρίση Αίτηση Θεραπείας, η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας στρέφεται κατά της εν λόγω Απόφασης και προβάλλει τους ακόλουθους ισχυρισμούς:

Σε ότι αφορά την συνδρομή της νομίμου διεξαχθείσας διαδικασίας, η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας ισχυρίζεται ότι: **1.** «Αναφορικά με την αιτίαση ότι στο έντυπο Προκήρυξη Σύμβασης που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις όσο αφορά στους όρους του διαγωνισμού, που αποτελούν ελάχιστο περιεχόμενο της Διακήρυξης επισημαίνεται ότι κατά τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπληρώθηκαν **όλα τα υποχρεωτικά πεδία**. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν θα ήταν δυνατή η δημοσίευση.». **2.** «Αναφορικά με την αιτίαση ότι διαπιστώνεται ουσιώδης νομική πλημμέλεια του όρου της Διακήρυξης που αφορά τον καθορισμό του ύψους της Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής στο διαγωνισμό, καθώς η προαναφερόμενη προϋπολογισθείσα δαπάνη επί της οποίας υπολογίζεται η Εγγύηση στο διαγωνισμό είχε ορισθεί ως υπολογιζόμενη επί του συνολικού προϋπολογισμού της Διακήρυξης και όχι, ως θα ήταν σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία αποτυπώνεται και στην διάταξη του εδαφίου β', παράγραφος 4, άρθρο 25 του Π.Δ. 118/2007 επί του επιμέρους προϋπολογισμού των τμημάτων της Διακήρυξης, επισημαίνεται ότι η πλημμέλεια αυτή θεραπεύτηκε με την από 15-01-2015 Ανακοίνωση της Αναθέτουσας Αρχής (συν. 1), η οποία δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας, στις διευθύνσεις [www.ypa.gr](http://www.ypa.gr) ή [www.hcaa.gr](http://www.hcaa.gr), στο πεδίο "ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ" και στη διαδικτυακή πύλη [www.promitheus.gov.gr](http://www.promitheus.gov.gr), του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., στο πεδίο "Ηλεκτρονικοί Διαγωνισμοί" με Α/Α συστήματος 3823, όπως προβλεπόταν στην παρ. 8 (σελ. 4) της Διακήρυξης.».

## II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθέτουσών αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]».

3. Το άρθρο 6, παράγραφος 1 του Π.Δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...» ορίζει: «Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

α) 137.000 ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...]

β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, είτε ii) από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το Παράρτημα V, είτε iii) από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή και έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες της κατηγορίας 8 του Παραρτήματος II A, υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών της κατηγορίας 5 των οποίων οι θέσεις στο CPV είναι αντίστοιχες με τους αριθμούς αναφοράς CPC 7524, 7525 και 7526, ή/και υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II B.»

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1336/2013 της Επιτροπής για την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, τα ως άνω ποσά αναπροσαρμόστηκαν, από 1/1/2014 και για την διετία 2014-2015, στις 134.000 και 207.000 ευρώ αντίστοιχα.

4. Το άρθρο 8 παράγραφος 1, 3, 5 και 7 του Π.Δ. 60/2007 ορίζει ότι: «1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσως όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης ... 3. Κανένα σχέδιο έργου και καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να κατατηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος. ...5. β) Όταν η προμήθεια ομοειδών προϊόντων μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η εκτιμώμενη συνολική αξία αυτών των τμημάτων κατά την εφαρμογή του άρθρου 6 σημεία α) και β). Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται

στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν προκειμένου για τα τμήματα των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός Φ.Π.Α. είναι μικρότερη των ογδόντα χιλιάδων (80.000) ευρώ και υπό τον όρο ότι το συνολικό ποσό των συγκεκριμένων τμημάτων δεν υπερβαίνει το 20% της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων. ...7. Όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών που έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου, οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς τις ποσότητες ή την αξία τους κατά τους δώδεκα (12) μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης. β) είτε η εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες. Η επιλογή της μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης δεν επιτρέπεται να γίνεται προς το σκοπό αποφυγής της εφαρμογής του παρόντος».

5. Το άρθρο 25 του Π.Δ. 60/2007 ορίζει ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημά της, [...]».

6. Το άρθρο 30 «Σύνταξη και λεπτομέρειες δημοσίευσης των προκηρύξεων» του Π.Δ. 60/2007 ορίζει ότι: «1. Οι προκηρύξεις περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα VII Α καθώς και κάθε πρόσθετη πληροφορία που κρίνεται χρήσιμη από την αναθέτουσα αρχή, χρησιμοποιώντας τα τυποποιημένα έντυπα που εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 77 παράγραφος 2 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, διαδικασία. ...5. Οι προκηρύξεις και το περιεχόμενό τους δεν μπορούν να δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο πριν από την ημερομηνία της αποστολής τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι προκηρύξεις που δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο δεν πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες διαφορετικές από εκείνες που περιέχονται στις προκηρύξεις που αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή δημοσιεύονται στο «προφίλ αγοραστή» σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, πρέπει δε να αναφέρουν την ημερομηνία αποστολής της σχετικής ειδοποίησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή της δημοσίευσης στο «προφίλ αγοραστή». Οι προκαταρκτικές προκηρύξεις δεν δημοσιεύονται στο «προφίλ αγοραστή» πριν από την αποστολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή της ειδοποίησης με την οποία ανακοινώνεται η δημοσίευσή τους με τη μορφή αυτή, πρέπει δε να αναφέρουν την ημερομηνία της αποστολής».

7. Το Παράρτημα VII Α «Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις Προκηρύξεις Δημοσίων Συμβάσεων » του Π.Δ. 60/2007 ορίζει ότι: «11. Στην

περίπτωση ανοικτών διαδικασιών: ...β) κατά περίπτωση, προθεσμία υποβολής αιτήσεων. 14. Κατά περίπτωση, απαιτούμενες εγγυήσεις. 15. Βασικοί όροι χρηματοδότησης και πληρωμής ή / και αναφορά των σχετικών κανονιστικών διατάξεων. 21. Χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο προσφέρων δεσμεύεται από την προσφορά του (ανοικτές διαδικασίες)».

**8.** Το άρθρο 32 του Π.Δ. 60/2007 ορίζει ότι: «1. Κατά τον καθορισμό των προθεσμιών παραλαβής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν υπόψη, ιδίως, το πολύπλοκο της σύμβασης και τον χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία των προσφορών, με την επιφύλαξη των ελαχίστων προθεσμιών που καθορίζονται στο παρόν άρθρο. 2. Στις ανοικτές διαδικασίες, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε πενήντα δύο (52) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού. ... 5. Όταν οι προκηρύξεις καταρτίζονται και αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με τη μορφή και τις λεπτομέρειες διαβίβασης που προβλέπονται στο Παράρτημα VIII σημείο 3, οι προθεσμίες παραλαβής των προσφορών που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 4, για τις ανοικτές διαδικασίες, και η προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής που ορίζεται στην παράγραφο 3 εδάφιο α), για τις κλειστές και με διαπραγμάτευση διαδικασίες και τον ανταγωνιστικό διάλογο, μπορούν να συντμηθούν κατά επτά (7) ημέρες. 6. Σύντμηση κατά πέντε (5) ημέρες των προθεσμιών παραλαβής των προσφορών που ορίζονται στην παράγραφο 2 και στην παράγραφο 3 εδάφιο β), είναι δυνατή όταν η αναθέτουσα αρχή παρέχει, με ηλεκτρονικό μέσο και από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης, σύμφωνα με το Παράρτημα VIII, ελεύθερη, άμεση και πλήρη πρόσβαση στη συγγραφή υποχρεώσεων και στα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού, προσδιορίζοντας στο κείμενο της προκήρυξης την ηλεκτρονική διεύθυνση στην οποία διατίθεται η εν λόγω τεκμηρίωση. Η σύντμηση αυτή μπορεί να ορίζεται επιπλέον της μείωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 5. [...]».

**9.** Το εδάφιο β', παράγραφος 4 του άρθρου 25 «Εγγυήσεις» του Π.Δ. 118/2007 ορίζει ότι: «[...] 4. Εγγύηση συμμετοχής στον διαγωνισμό. [...] β. Όταν ο διαγωνισμός αφορά υλικά και επιτρέπεται από την διακήρυξη η προσφορά μερικών από αυτά, γίνεται δεκτή προσφορά και στην περίπτωση που η εγγύηση δεν καλύπτει το προβλεπόμενο ποσοστό της αξίας όλων των προσφερομένων υλικών, αρκεί αυτή να καλύπτει το ποσοστό που αναλογεί στην προϋπολογιζόμενη αξία του ελάχιστου αριθμού υλικών που προβλέπεται από την διακήρυξη, η δε κατακύρωση περιορίζεται στα υλικά που καλύπτονται από την εγγύηση. [...]».

**10.** Τα άρθρα 134 και 136 του Ν. 4281/2014 «Μέτρα Στήριξης και Ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας, Οργανωτικά Θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις» με τα οποία ορίζονται ότι: «...134. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου εφαρμόζονται κατά την ανάθεση και εκτέλεση, με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Μέρους Β' του παρόντος από αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς. Μπορεί επίσης να εφαρμόζονται στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων και στις συμβάσεις του ν. 3389/2005 (Α' 232), εφόσον τούτο ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. [...] 136. 1. Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος, από την υποβολή του αιτήματος μέχρι την υπογραφή και την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών, με εκτιμώμενη αξία ίση ή ανώτερη των εξήντα

χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ο χρόνος έναρξης υποχρεωτικής εφαρμογής του συνόλου ή μέρους από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου μπορεί να μετατίθεται, σε όλες ή ορισμένες κατηγορίες δημοσίων συμβάσεων, για όλες ή για ορισμένες αναθέτουσες αρχές και σε όλες τις αποφάσεις ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων ή σε μέρη αυτών...». Επιπλέον, με την παρ. 3 του άρθρου 201 του ιδίου Νόμου, ορίζεται ότι : «...3. Η ισχύς των άρθρων 134 έως 138, αρχίζει ως προς τις προμήθειες και υπηρεσίες, όσον αφορά τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης όπως ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 την 1η Ιουλίου 2014, όσον αφορά τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης την 1η Οκτωβρίου 2014 και όσον αφορά το σύνολο του δημόσιου τομέα την 1η Οκτωβρίου 2015. ...».

**11.** Την αριθμ. Π1/2390 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (ΦΕΚ 2677/Β/2013) με την οποία καθορίστηκαν οι Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.).

### **III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ**

**12.** Με την κρινόμενη Αίτηση Θεραπείας ζητείται κατ' αρχάς η ανάκληση της προσβαλλομένης Απόφασης της Αρχής και η συνακόλουθη παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σύναψη σύμβασης «Καύσιμα Κίνησης», για τα οχήματα και Η/Ζ οργανικών μονάδων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, συνολικού προϋπολογισμού € 619.757,07 χωρίς Φ.Π.Α., οικονομικού έτους 2015, και για τις εκατόν τέσσερις (104) Ομάδες, για τις οποίες δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά στα πλαίσια, της αριθμ. 13/2014 Διακήρυξης, της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας.

**13.** Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 Π.Δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η Οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την Οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18<sup>ης</sup> Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28<sup>ης</sup> Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13<sup>ης</sup> Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).



**14.** Στην προκειμένη περίπτωση τυγχάνει εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 25 παράγραφος 1, περίπτωση α' του Π.Δ. 60/2007, την οποία επικαλείται η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας για την προμήθεια «Καυσίμων» και για τις εκατόν τέσσερις (104) Ομάδες, προϋπολογισθείσας δαπάνης 619.757,07 χωρίς Φ.Π.Α, για τις οποίες δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά.

**15.** Με την κρινόμενη Αίτηση Θεραπείας, η αναθέτουσα αρχή δεν επικαλείται νέα στοιχεία ως προς την πρώτη πλημμέλεια που διαπιστώθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία αφορά σε διαπίστωση παραλείψεων και πλημμελούς τήρησης των διατυπώσεων δημοσιότητας. Συνεπώς, ως προς την πρώτη πλημμέλεια, η οποία αναλυτικώς περιγράφεται στο στοιχείο 17.2 της με αριθ. 98/2015 Απόφασης της Αρχής, δεν προέκυψαν νέα στοιχεία, ικανά να επιφέρουν τροποποίηση των ήδη κριθέντων από την Αρχή.

**16.** Περαιτέρω, ως προς την δεύτερη πλημμέλεια που διαπιστώθηκε στην διακήρυξη της υπό κρίση διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. αναλυτικά στοιχείο 17.3 της με αριθ. 98/2015 Απόφασης), η αναθέτουσα αρχή προβάλλει για πρώτη φορά τον ισχυρισμό ότι η πλημμέλεια αυτή θεραπεύτηκε με την από 15.1.2015 Ανακοίνωσή της.

Ωστόσο, η Αρχή κρίνει ότι παρέλκει η εξέταση της βασιμότητας του ισχυρισμού αυτού, δεδομένου ότι, σε κάθε περίπτωση, δεν έχει μεταβληθεί η κρίση της Αρχής σχετικά με την πρώτη διαπιστωθείσα πλημμέλεια (βλ. ανωτέρω υπό 15). Άλλως, ακόμη και εάν ήθελε υποτεθεί ότι είναι βάσιμος ο ανωτέρω ισχυρισμός, το γεγονός αυτό δεν δύναται να επιφέρει την τροποποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης, με την οποία κρίθηκε ότι ήταν μη νόμιμη η προηγηθείσα διαγωνιστική διαδικασία.

Επομένως, η κρίση της Αρχής, όπως διατυπώθηκε και ελήφθη με την υπ' αριθ. 98/2015 Απόφασή της δεν τροποποιείται εν προκειμένω και η κρινόμενη Αίτηση Θεραπείας δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

#### **IV. Συμπέρασμα**

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του υποβληθέντος αιτήματος, αποφασίζουμε:

**Την απόρριψη της Αίτησης Θεραπείας** της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας με την οποία ζητείται η ανάκληση της αριθμ. 98/2015 Απόφασης της Αρχής και την επικύρωση της αριθμ. 98/2015 Απόφασης για τους λόγους που αναφέρονται σε αυτήν καθώς και στην παρούσα εισήγηση.

**ΑΘΗΝΑ, 8/7/2015**

**ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΑΪΚΟΣ**